

30 let českého hospodářství: Česká produktivita práce roste solidním tempem 2,4 % ročně. Na Slovensku je ale už několik let vyšší

12.3.2023 - | Hospodářská komora ČR

Během třiceti let od rozdělení Československa reálná produktivita práce v České republice vzrostla o 85 %. Ročně roste průměrně o 2,4 procenta. Výraznějšího pokroku ale dosahuje Slovensko. Zatímco v roce 1993 Česká republika dosahovala nejvyšší produktivity ze zemí Visegrádské skupiny, od roku 2010 jsou Slováci výkonnější.

Produktivita práce **v reálném vyjádření** měla v České republice v uplynulých třiceti letech rostoucí trend. Statisticky měřeno, nejvíce ve své „výkonnosti“ Češi, Moravané a Slezané poskočili v roce 2001 o 7,7 %.

Podle prezidenta Hospodářské komory Vladimíra Dlouhého česká produktivita práce roste solidním tempem. „Česká republika měla v 90. letech ze zemí Visegrádské skupiny nejvyšší produktivitu práce a udržela si ji až do ekonomické krize v roce 2009. Po ní ale zrychlilo dynamiku svého růstu Slovensko a předstihlo nejen Maďarsko, ale i Českou republiku,“ uvedl Vladimír Dlouhý, který jako federální ministr hospodářství a poté český ministr průmyslu byl přímým účastníkem všech transformačních procesů a během 90. let patřil k nejoblíbenějším politikům.

Premiantem ve výkonnosti se v posledních letech stává Polsko. Poláci předstihli Maďary v roce 2016 a dnes se polská produktivita práce přibližuje už i té české. Není proto vyloučeno, že Poláci v následujících letech svou výkonností předstihnou Českou republiku, která by se tím v rámci V4 posunula na třetí pozici.

Z analýz Hospodářské komory také vyplývá, že reálné mzdy, tedy po odečtení inflace, v posledních třiceti letech rostou rychleji než produktivita práce. Zaměstnanci v současnosti mají téměř 2,5krát vyšší reálné mzdy než před třiceti lety. Česká produktivita práce ale nevzrostla ani na dvojnásobek (reálně jen o 84,6 %).

Ačkoliv se Česká republika svou výkonností přibližuje k západním zemím, její produktivita práce stále nedosahuje průměru Evropské unie. To je také důvod, proč mzdy českých zaměstnanců nedosahují průměrných výdělků v Německu nebo Rakousku, kde firmy používají lepší technologie, na kterých produkují výrobky s vyššími maržemi.

„Chceme-li, aby lidé měli vyšší životní úroveň a mzdy jim rostly více i reálně, tedy po očištění od inflace, musí se zvýšit produktivita práce. Toho lze dosáhnout investicemi firem do výkonnějších strojů, orientací na inovace a produkci s vysokou přidanou hodnotou, ale také změnou organizace práce,“ vysvětluje Vladimír Dlouhý. Podle veřejně dostupných studií lze na úrovni podniku zvýšit produktivitu práce až o 20 % jen pouhým cílováním odměn. Za nižší produktivitou práce ale stojí také neproduktivní agenda, kterou stát ukládá firmám v oblasti administrativy.

Hospodářská komora zdůrazňuje, že produktivitou práce se nevyjadřuje, kolik hodin zaměstnanec stráví v práci nebo jak subjektivně vnímá, nakolik je pracovitý. Ukazatelem používaným v ekonomii pro měření produktivity práce je hrubý domácí produkt na jednotku práce

přepočtenou na pracovníka nebo na odpracovanou hodinu. V tomto pojetí měření produktivity práce plní zásadní roli hrubá přidaná hodnota, která odpovídá rozdílu mezi hodnotou produkce a mezispotřebou. **Vyšší produktivity práce tak lze dosáhnout především přechodem k takové výrobě zboží a poskytování služeb, které jsou spojeny s vyšší přidanou hodnotou, tedy zejména k finální produkci v rámci dodavatelsko-odběratelských řetězců.**

Hospodářská komora České republiky si letos připomíná 30 let své novodobé historie. První obchodní komory v Rakousku-Uhersku se ustavily na základě říšského zákoníku z 18. března 1850. Komorová historie sahá ale až do období vlády Karla IV. Po listopadových událostech roku 1989 se na pět tisíc budoucích soukromníků v pražském paláci Žofín dohodlo na vzniku Sdružení československých podnikatelů, které usilovalo o obnovení komorového hnutí silného jako za první republiky. Prvním prezidentem Hospodářské komory byl na ustavujícím sněmu v březnu roku 1993 zvolen Zdeněk Somr. Hospodářská komora vznikla jako na státu nezávislá podnikatelská samospráva.

https://www.komora.cz/press_release/30-let-ceskeho-hospodarstvi-ceska-produktivita-prace-roste-soli-dnim-tempem-24-rocne-na-slovensku-je-ale-uz-nekolik-let-vyssi